

Motion till riksdagen 2011/12:Ub455

av **Ola Johansson (C)**

Utvärdering av resurstilldelningen till fristående skolor och förskolors lokalbehov

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att göra en översyn av reglerna om lokalersättning till fristående skolor i syfte att åstadkomma jämförbarhet och transparens vid kommunernas resurstilldelning för lokaländamål.

Motivering

Nya skolpengsregler trädde i kraft den 1 januari 2010. Sedan dess har förvaltningsdomstolarna tagit emot ett stort antal överklaganden av resurstilldelningen. Frågan som uppstår är om effekterna av den nya lagstiftningen blev som regeringen hade tänkt sig, att skapa lika villkor för offentliga och fristående skolor och förskolor.

Av de domar som fastslagits är det ett fåtal som gått den överklagande fristående förskolans eller skolans väg. En vanligt förekommande grund för överklagande är att det saknas jämförbarhet med de resurser som tilldelas motsvarande kommunal verksamhet.

Friskolornas riksförbund bedömer att det är oklarheter i författningarna och förarbetena till lagstiftningen som gör att utfallet av regelverket, att åstadkomma lika villkor, inte nått sitt syfte. Det har ännu inte skapats en vedertagen praxis för vad som är ett transparent och tydligt beräkningsunderlag.

Nyetablerade skolor och sådana som utökar sin verksamhet och därför har behov av ny- eller tillbyggnad av lokaler är ofta hänvisade till den genomsnittskostnad som kommunerna räknat fram. Detta kan slå åt båda håll. I en liten kommun med många nybyggda kommunala skolor, där de fristående skolorna bedriver verksamhet i äldre lokaler, ger lokalbidraget medel som

Fel! Okänt namn på

räcker till ökad lärartäthet i de fristående skolorna, medan det i en kommun med många illa underhållna kommunala skolor blir näst intill omöjligt att som fristående skola utöka sin verksamhet i nya lokaler eftersom genomsnittskostnaden inte tagit höjd för nybyggnadskostnaden.

14 kap. 6 § skolförordningen anges att ”ersättning för lokalkostnader enligt huvudregeln ska motsvara hemkommunens genomsnittliga lokalkostnad per barn eller elev i motsvarande verksamhet”. I andra stycket finns en undantagsbestämmelse. ”Om det finns särskilda skäl, ska ersättningen för lokalkostnader i stället högst motsvara den enskilde huvudmannens faktiska kostnader om dessa är skäligena.”

När det gäller möjligheten att beakta intresset av en nyetablering anger ett antal kommuner att de inte vågat besluta om ersättning med faktiska kostnader, eftersom det kunde innebära prejudikat som kommunalrättsligt avviker från principen om likabehandling. Dessutom anförs att det skulle få en kostnadsdrivande effekt samt att det helt enkelt blir för dyrt.

Jag vill med denna motion göra regeringen uppmärksam på behovet av att förtydliga lagstiftningen och på så sätt åstadkomma en bättre praxis, som innebär att de bestämmelser om avsteg från huvudregeln om genomsnittserättning ska tillämpas om dessa situationer föreligger, inte att kommunen själv kan välja vilken regel som är förmånligast ur ett kommunperspektiv. Det är också rimligt att det allmänt i resurstilldelningen ställs högre krav på transparens och ett likvärdigt beräkningsunderlag från kommunernas sida.

Stockholm den 4 oktober 2011

Ola Johansson (C)